

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgulul Inului Nr. 30.
Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare, Târgulul Inului Nr. 30.
Inserate mai primesc în Viena E. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Moss), H. Schalek, Alois Herndl, M. Duka, A. Oppel, J. Donnerberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Doube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie armonioasă pe o coloană 6 cr. și 80 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif și învoială.
Declame pe pagina a III-a o seră 10 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU IV.

„Gazeta” este în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 2 fl., pe șase luni 1 fl. 50 c., pe trei luni 75 c., pe un an. N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr. N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiune, piața mare, Târgulul Inului Nr. 30 etagiu I: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unu exemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. Atâtu abonamentele câtu și inserțiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 163.

Brașov, Vineri, 24 Iulie (5 August)

1892.

Brașov, 23 Iulie v.

Aflăm de lipsă a reveni ați la un articol al diarului „Pester Lloyd” dela 24 Iulie a. c., despre care am făcut amintire numai în trecut.

Acosta foiă guvernamentală, care în timpul din urmă se ocupă mult cu cestiunea română, a publicat, precum șcim, în numărul ei din ziua amintită, un fel de espunere a situațiunei noastre, ce dice c’ar fi primito dela un bărbat „fôrte bine orientat” asupra raporturilor din sinul Românilor.

Cât de bine este orientat și informat omul lui „Pester Lloyd”, despre care vorbim, se pôte vedé dintr’o afirmare, ce-o face îndată la început cu privire la arhierii români. Vorbind adecă de politica de rezistență pasivă a Românilor, pe care, firesce, n’o aprobă, susține, că prelații români doresc, ca Români să păsescă pe teremul politice active, „afară pôte de episcopul Caransebeșului Nicolae Popea”.

Nu voim să cercetăm întru cât prelații noștri aru avé dorința să îmbrățișăm politica activă, părăsind pasivitatea, dér decă vr’unul din trînșii s’a declarat pe față pentru politica activă, acesta a fost tocmai Episcopul de ați al Caransebeșului, care, înainte de 1881 a fost șeful activiștilor din Ardel și întru atâta a aderat la politica activității, încât în conferența noastră națională din 1887 s’a retras chiar dela presidiu, cel ocupă, când a vădit, că delegații alegătorilor români fără deosebire de activiști și pasiviști sunt dispuși a vota în unanimitate rezistența pasivă.

Firesce, acosta nu eschide ca numitul arhieru să fi modificat de atunci părerea, precum au făcut mulți activiști, cari ați figură între așa diși „ultraști”,

dér denotă totuși puțină orientare cu starea lucrurilor la noi, când raportorul lui „Pester Lloyd”, voiesce să declare tocmai pe episcopul Caransebeșului, ca contrar principiari al politice de activitate.

Totu așa de nesuficient informat și orientat este omul lui „Pester Lloyd” în ceea ce privește raporturile interne din sinul partidei noastre naționale. El n’a înțeles de loc adevărata însemnătate a votului conferenței noastre din 20 Ianuarie a. c. privitor la memorandum și de aceea vorbește de „moderați” și „estremi”, de un „sistem de intimidare al extremilor”, ce ar fi făcut ca „moderații” să accepte parola „solidarității naționale” și alte bazaconii de acestea.

Ba raportorul, pretins „fôrte bine inițiat”, al lui „Pester Lloyd” merge așa de departe cu afirmările sale ridicole, încât susține, că „conferența confidențială” a mai multor fruntași români, ce s’a fost întrunit în Brașov în 19 Iunie a. c., ar fi reprezentat direcția „moderată” și că ar fi fost „terorizată” de organul din Sibiu al preinșilor ultraști, așa că s’ar fi vădit constrinsă a „înota cu curentul” și a „domoli conștiența neliniștită” declarând, că la „principiul solidarității nu-i permisă a clătina”.

N’a putut fi interpretat în mod mai greșit și mai tendențios, declarația, ce a publicat o d-lu Alexandru Mocsonyi în urma memoratei conveniri amicabile brașovene, de cum o face omul „bine inițiat” al diarului guvernamental.

În ce a culminat acosta declarația?

Ea a accentuat înainte de tôte, că precum nu pôte suferi îndoelă, că conferența națională este chîmată și competentă de a judeca asupra procederei comitetului, care

va avé să-i dea sémă, tocmai așa de neîndoiost este, că acosta judecată formeză o *afacere internă a partidei*. Mai departe a accentuat, că precum atitudinea unui comitet în esecutarea hotărîrilor partidei nu pôte să schimbe programa acesteia, tocmai așa n’ar puté fi, în casul de față, nici cât de puțin alterate poziția și programa partidei noastre naționale prin procederea comitetului.

Ei bine, noi credem, că pentru a ajunge la aceste adevăruri, ce rezultau din situațiune precum și din principiile elementare ale unei politice corecte de partid și pentru de a le da espresiune, membrii conveniri din Brașov n’au avut nici o trebuință de a fi mai înainte amenințați seu terorizați.

Înțelegem fôrte bine, că contrariilor noștri puțin le pasă decă procederea noastră e corectă or necorectă din punct de vedere formal or principiari; lor le ard călcăiele de dorința ce-o nutresc, de a vedé cât mai curându redicându-se între Români o partidă, care să voiescă să-orupă cu programa dela 1881.

Cumcă bărbății, cari au venit la 19 Iunie a. c. în Brașov, numai la aceea nu s’au gândit, ca să facă vr’un pas pe placul șovinistilor unguiri, era dinainte clar și sigur.

Decă cu tôte aceste s’au aflat de aceia cari au avut, or s’au prefăcut a avé așteptări de aceste absurde, atunci nu convenirea din Brașov pörtă vina, ci aceia, a căror înțelepciune politică încă nu s’a putut emancipa din cătușele sinamăgirilor, precum o vedesce și refrenul articolului din cestiune a lui „Pester Lloyd”, care sună așa:

„Trebue să se încerce forma „rea unei partide române, pe basă „constituțională, afară de cadrul „conferenței viitoare”.

Ei bine, față cu aceste observăm scurt, că poziția și atitudinea partidei noastre naționale din punctul de vedere al constituționalității este cu totul corectă.

Or le convine or nu le convine în privința meritorică șovinistilor unguiri, nu se pôte ridica în contra lor în privința curată constituțională nici o obiecțiune, nici măcar într’un punct.

Formarea unei partide române pe basă constituțională este prin urmare de prisos. Dér decă domni șoviniști, în laudabilele lor velleități de împăcare, n’au destul cu o singură partidă română, atunci se risce încercarea de a forma încă una.

Li felicităm încă de pe acum la nouele lor desamăgiri, pentru-că în cele din urmă totu numai aceste desamăgiri sunt adevăratul leac în contra pericolșilor halucinațiunilor îngâmării șoviniște maghiare.

Imormentarea Metropolitului Vancea.

(Coresp. part. a „Gaz. Trans.”)

Blașiu, 3 August n. 1892.

În fuga mare mă grăbesc a vă face cunoscut, că imormentarea fericiutului Metropolit Ioan Vancea a fost imposantă. Vestea morții a străbătut ca fulgerul în tôte unghiurile țării și imediat multe de fruntași români din Transilvania și Ungaria grăbir spre Blașiu. Încă de ieri s’era strada Blașului erau traversate de multe de oșpeți, al căror număr creștea din oră în oră.

Blașul a îmbrăcat doliu adenot și prezentă o înfățișare estra-ordinară. Clopotele, cari de trei zile sună aprupe neîntrerupt, țin inimele constant sub impresiunea evenimentului dureros. Pe edificiile școlare din piéta fâlfăe numeroșe stindarde de doliu, de-asemena pe cele două turnuri ale bisericei catedrale, cum și pe numeroșe edificii private.

Astăzi dimineță pe la orele 9 cu

FOILETONULU GAZ. TRANS.

ECHIPAGIULU.

Narațiune de Nicolae Gogol.

Orașul B. primi unu colorit viu din momentul, în care se încuarta acolo regimentul de cavaleriă ***; căci până acum acest oraș fu de totu plictisitor. După ce ai trecut prin el și ai aruncat o privire asupra caselor scunde, te apuă o durere crâncenă de cap, ca și când ai fi perdut totul în cârți seu ai fi făcut vre-o mare prostie. Plôia spălase lutul de pe case și pârșii cei albi deveniră nise ruine deșarte; coperișele erau mai tôte acoperite cu pipirig, ca și la cele mai multe case din sudul Rusiei. Arborii, ce se mai află aici, porunci primarul să-i scotă din rădăcină, fiindcă fără ei ar fi mai frumos. Pe stradă nu înțelesol nici un suflet de om, icl coala, calcă mărșu câte un cocos peste pardosela môle ca perina, care prin pulberea grôsă de un cot, la cea mai mică plôie se

preface în noroi; atunci se încopuleză stradele orașului B. cu animalele acele plăcute, pe cari primarul de acolo le dice: „Francosi”. Pe când aceste și scotă botarile lor serioșe din noroi, încep a și grohăi și guița, încât drumul e silit să fugă în grabă din aceste locuri. Afară de aceste însé e greu să înțelesol în orașelul B. vr’un călător. Rară, fôrte rar se întâmplă, ca vr’un cetățen, un proprietar a l i iobagi, îmbrăcat într’o jachetă de nan-king și ședând într’o trăsura mică, să treacă peste pavagiul cel rău. Chiar și piața are un aspect trist. Casa croitorului, care în loc de fasadă are un front lateral, are o înfățișare prostă; față în față cu acosta se zidesce de 15 ani încóce un edificiu cu două ferestre; nu departe stă o curte domnescă, modernă, mică și spoită cu o colóre cenușă închisă, pe care primarul în tinerețea sa o zidi ca model pentru celelalte edificii, anume atunci, când el nu avea obiceiu, ca îndată după mâncare să se pună în pat și să bea înainte de mân-

care o beutură făcută din măceșe. Restul era nise colibi împletite din nese. În mijlocul pieții se află nise prăvălii mici, în cari de obicei puteai observa o părechă de pie de miel, o femeie bătrânălegată la cap cu o cârpă roșă, un pudă de săpun, câțiva punți de migdale amare, câțu, câțu coți de materie de lână și câte două calfe, cari jucau în pragul prăvăliei, roulettă. Dér îndată ce se încuarta în B. regimentul de cavaleriă, se schimbară deodată tôte: Stradele se înfrumșetară, se impulară, cu un cuvânt luată o altă fisionomie! Locuitorii caselor celor mici vedeau adeseori trecând pe dinaintea lor oficeri eleganți, cari alergau la câte un camarad al lor, cu care vorbeau despre avansare, despre tutun etc. Ba de multe ori trecea pe acolo și trăsura regimentului. Ați se preumbla în ea maiorul, mâne căpitanul ș. a.

Pe gardurile din pregiurul case-lor atârnav coifuri militare, mantale etc. Mai încolo vedeai soldați mustăcioși, cari umblă priu totu looul. Societatea oră-

șenescă, care până acum consta din judecătorii, primarii etc. se învoșă la șoșirea regimentului; proprietarii din giură, despre a căror existență până acum nimeni n’avea idee, începur a cerceta mai des orașul, pentru ca să facă cunoscintă cu d nii ofțeri.

Pecată, că nu-mi mai aducă aminte împrejurarea, care a făcut pe d-l general să dea un prând splendid; pregătirile pentru acesta erau mărețe; cuțitele sunau în bucătăria generalului. Pentru acest pranz cumpără tôte produsele ce se află în piéta, așa încât judecătorul se văd silit să mănânce supă cu gălusc din făină de grâu. Mica curte a quartierului general era plină de trăsuri. Oaspeții erau de sex bărbătesc; ofțeri și câțiva proprietari veoini.

Între acești din urmă se distingea unul așa numit Pitagora Pitagoresovici Certokuki, unu dintre cei dintău aristocrați din ceroul B., un mare juraliv la algeri, care totdeauna venea la oraș într’un echipagiu elegant. El

Cursulu pietei Braşov

din 4 Augustu st. n. 1892

Table with exchange rates for various currencies like Romanian, French, and German.

Cursulu la bursa din Viena

din 3 Augustu a. c. 1892

Table with stock market data from Vienna.

Table with various market prices and exchange rates.

De arendat.

Pe 6 ani începându dela 1 Octomvre a. c.

Stupina Bisericii Sf. Nicolae din Braşov.

Ofertele împreună cu 10% vadiu au a se adresa celui multu până la 20 Augustu a. c. la Comitetulu parochialu alu numitei Biserici.

Informaţiuni mai de aproape se potu lua dela d-nulu epitropu St. Stinghe.

Braşov, 24 Iulie 1892.

Epitropia Bisericii Sf. Nicolae din Braşov.

901,6-3.

Avisu d-loru abonaţi!

Rugam pe d-nii abonaţi ca la reînnoirea prenumeraţiunii se binevoiască a scrie pe cuponulu mandatului postalu şi numerii de pe fâşia sub care au primitu şiarulu nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, se binevoiască a scrie adresa amuritu şi se arate şi posta ultimă.

Administraţ. „Gaz. Trans.”

Mersulu trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu din 1 Mai 1892.

Large railway schedule table with columns for routes (Budapesta-Predealu, Predealu-Budapesta, etc.) and train times.

Nota: Numerii încadraţi cu linii gróse însemnează órele de noapte.